

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 6. mája 2010

Staňte sa „Školou, ktorej to myslí“!

Prihlášky môžu základné školy poselať do 10. júna.

Zdrúženie Orava a Stredoeurópska nadácia (CEF) v spolupráci so spoločnosťou SLOVNAFT, a.s., zahajujú štvrtý ročník programu „Škola, ktorej to myslí“ výzvou na prihlasovanie základných škôl. Program podporuje u žiakov samostatné, kreatívne a kritické myslenie, schopnosť analyzovať informácie a efektívne vytvárať a vyjadrovať vlastný názor namiesto ešte stále veľmi rozšíreného memorovania. Vyškolením takmer 1 600 učiteľov počas prvých troch ročníkov pomohol zlepšiť vzdelávanie 21 500 žiakov a študentov na 50 základných a stredných školách vo všetkých krajoch Slovenska.

Do 4. ročníka programu sa pre školský rok 2010/2011 môžu prihlásiť všetky základné školy zriadené na území SR. Základným predpokladom úspešnej prihlášky je ochota minimálne 75% učiteľov školy aktívne absolvovať celý ročník programu a uplatňovať získané vedomosti v praxi.

Program „Škola, ktorej to myslí“ ponúka dvojmodulový **akreditovaný vzdelávací program** s počtom 15 kreditov za každý modul. Všetky základné školy majú možnosť absolvovať modul 1 „Čítaním a písaním ku kritickému mysleniu“. Modul 2 „Podpora kritického myslenia“ nadväzuje na prvý modul a môžu sa oň uchádzať školy, ktoré v predošlých ročníkoch už prvý modul absolvovali. Oba moduly – každý v trvaní 60 hodín - učia pedagógov používať konkrétne interaktívne vyučovacie postupy, ktoré umožňujú aktívne zapojenie žiaka do procesu učenia tak, aby informácie a podnety vedel sám kriticky zhodnotiť. Po absolvovaní oboch modulov môže škola získať štatút „Škola, ktorej to myslí“, ktorý pre ňu môže byť komparatívnou výhodou pri získavaní nových žiakov.

Program sa zameriava na zmenu vyučovacích metód, nie na zmenu obsahu vyučovania. Školení sa zúčastňujú celé učiteľské kolektívy, čím sa umocňuje priaznivý účinok na žiakov. Pre úspech programu sú dôležité silná motivácia a angažovanosť aj samotného vedenia školy, nielen učiteľov. Opodstatnenosť a potreba programu je daná súčasným prevládajúcim spôsobom výučby na školách, ktorý nevedie deti k tvorivosti a samostatnému úsudku. Naši žiaci majú síce nadpriemerný rozsah teoretických vedomostí, no ich schopnosti pracovať so získanými informáciami sú podpriemerné.

Celkové náklady na jeden ročník programu predstavujú pri vyškolení 24 škôl (3 v každom kraji) približne 58 000€ a sú hradené zo zdrojov Stredoeurópskej nadácie a spoločnosti SLOVNAFT, a.s.. Nadácia sa po prvýkrát rozhodla zaviesť symbolický účastnícky poplatok vo výške 150€ na vybranú školu, ktorý z hľadiska financovania programu nepredstavuje výrazný príjem, ale preverí serióznosť záujmu škôl o vzdelávanie.

Program po lektorskej a organizačnej stránke realizuje Zdrúženie Orava pre demokraciu vo vzdelávaní, ktoré aj získalo pre program akreditáciu MŠ SR. **Podrobnejšie informácie o programe, celý text výzvy, ako aj formulár prihlášky môžu školy nájsť na www.zdruzenieorava.sk, www.cef.sk, www.slovnaft.sk alebo si ich môžu vyžiadať na adrese marcelam@projectorava.sk.**

Kontaktná osoba:

Zuzana Krátka, Koordinátor programov a PR
Stredoeurópska nadácia
Sasinkova 12
811 08 Bratislava

Tel: +421 2 5720 4121
Mob: +421 918 707 397
zuzana@cef.sk
www.cef.sk

Ako hodnotia program samotní lektori, ktorí sú zároveň učiteľmi na základných školách?

Najväčším prínosom tohto Projektu je to, že umožňuje učiteľom vyskúšať si pozíciu učiaceho sa a na základe toho vedieť premyslieť ako postupoval učiteľ, aký mal cieľ, čo chcel danou aktivitou dosiahnuť. Nesporne je to aj v tom, že aktivity, ktoré učitelia používajú so žiakmi skutočne vedú ku kritickému mysleniu u žiakov, že v nich formujú taký spôsob práce, ktorý je výsledkom premýšľania, spájania predchádzajúcej skúsenosti s novými informáciami, hľadanie súvislostí, vytváranie vlastných postojov a tiež sa učia obhajovať svoj názor kultúrnym spôsobom. Postupne tento prístup vytlačí klasické metódy (napr. memorovanie) a nahrádza ich takými, ktoré by mali viesť k dosiahnutiu toho, že naši žiaci sa stanú trvale učiacimi sa, že budú pripravení pre reálne životné situácie. (Bezáková, Šubová)

Počas školení mnohí pochopili, že vzťah medzi učiteľom a žiakom nemôže byť založený na dominantnom postavení učiteľa, ktorý má patent na všetko. Je veľmi dôležité zapojiť žiakov do všetkých fáz vyučovacieho procesu a rešpektovať ich ako partnerov. Iní nadobudli nové nadšenie pre nové myšlienky realizované novými aktivitami, ktoré dokážu nadchnúť žiakov, nútia ich myslieť a vedomosti, ktoré si takto osvoja, majú väčšiu trvácnosť. (Bavolárová)

Mnohí z oslovených učiteľov mali kladné odozvy od žiakov, pri používaní týchto postupov. Sami konštatovali, že žiaci prejavujú väčšiu aktivitu na hodinách, že radi pracujú takýmto spôsobom, že majú trvalejšie vedomosti (že si lepšie zapamätajú). Samotní učitelia sa o sebe vyjadrujú, že po určitých rokoch rutínnej praxe, menia spôsoby a štýl práce. Mysleli si, že už nebudú vedieť „ináč“ vyučovať. Tento projekt ich však v oblasti inovácie vyučovacieho procesu posúval a posúva ďalej. (Bezáková, Šubová)

Nadšenci to prijímajú s otvoreným srdcom. Hľadajú riešenie ako sa to dá urobiť a nie opačne. Sú aj takí, ktorí majú problém zmeniť doterajší stereotyp. Dlhé roku učili svojim spôsobom. V prvom rade musia zmeniť svoje myslenie, prispôbiť ho dobe. Neučiť len z učebnice a metodologickej príručky, ktorá je pre nich č. 1. Aj by zmenu chceli, ale nevedia urobiť zmenu so sebou. (Rumanová)

Učitelia prijímajú vzdelávanie vo väčšine pozitívne. Myslím, že lektori aj multiplikátori sú pre nich spúšťači motivácie robiť veci inak. Iná je doba, iné sú deti inak by sme mali učiť. Učitelia dokážu metódy modifikovať a prispôbovať svojim podmienkam a predmetu, skúšajú, diskutujú, vyjadrujú svoje názory, učia sa jeden od druhého. V začiatkoch zdanlivo ľahostajní učitelia - iba pasívni poslucháči - sa v konečnom dôsledku prejavili ako veľmi tvoriví a aktívni učitelia. (Facunová)

A čo hovorili o vyučovaní po „novom“ žiaci ZŠ na Vančurovej ulici v Trnave po absolvovaní otvorenej hodiny?

S takouto hodinou som nemala problém. Bolo nás v triede síce viac, no prítomnosť učiteľov mi neprekážala. Tešilo ma, že sa im páčila naša práca. Kludne sa môžu prísť pozrieť i druhý raz. My sa totiž takýmito metódami učíme veľmi často.

Natálka K.

Rozprávky mám rada, tak téma bola zaujímavá. Správali sme sa slušne. Ja chcem byť herečkou, nuž som musela prekonať menšiu trému z cudzích ľudí. Prácu v skupine mám rada. Na konci hodiny som bola rada, lebo sme boli tvoriví a pani učiteľka bola na nás pyšná.

Timka R.

Pred hodinou som pociťoval strach. Nie je to príjemný pocit, keď je niekto na vás zvedavý. No čoskoro som pochopil, že nás neprišli kontrolovať a hodnotiť. Chceli jednoducho vidieť, ako sa učíme. Čo robíme, a či nás práca teší. Nakoniec som sa dobre bavil, pretože sa nám darilo a ja som prekonal svoj strach. Teší ma, keď nás niekto pochváli.

Slávko D.